

Onderwerp
#CV024

Programma / Programmanummer
Cultuur / 1071

BW-nummer

Portefeuillehouder
H. Beerten

Samenvatting

Het huidige cultuurbeleid loopt tot en met 2011. Daarom willen wij eind 2011 een nieuwe cultuurvisie voor de periode 2012-2015 vaststellen.

In de startnotitie #CV024 doen wij een aanzet om te komen tot een nieuwe cultuurvisie. Wij gaan een open debat aan met de stad. Dit debat kaderen wij af door duidelijke dilemma's te schetsen en randvoorwaarden aan te brengen. We zetten actief in op interactie via social media, maar maken social media geen voorwaarde om te participeren in het debat.

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
L120, Arjen Besselink, 0629042946

Datum ambtelijk voorstel
23 mei 2011

Registratienummer
11.0011609

Ter besluitvorming door het college

1. De startnotitie #CV024 vast te stellen.
2. De brief aan de raad vast te stellen.

Paraaf Datum
akkoord

Programmamanager
B. Bergman

Programmadirecteur
M. Wetzels

- Alleen ter besluitvorming door het College
 Actief informeren van de Raad (uiterlijk 31 mei 2011)

Besluit B&W d.d. 31 mei 2011 nummer: 3.4

- Conform advies
 Aanhouden
 Anders, nl.

Paraaf Datum
akkoord

Bestuursagenda

Gemeentesecretaris

Portefeuillehouder

1 Probleemstelling

Het huidige cultuurbeleid loopt tot en met 2011. Daarom willen wij eind 2011 een nieuwe cultuurvisie voor de periode 2012-2015 vaststellen.

In de startnotitie #CV024 doen wij een aanzet om te komen tot een nieuwe cultuurvisie. Wij gaan een open debat aan met de stad. Dit debat kaderen wij af door duidelijke dilemma's te schetsen en randvoorwaarden aan te brengen. We zetten actief in op interactie via social media, maar maken social media geen voorwaarde om te participeren in het debat.

2 Juridische aspecten

nvt

3 Doelstelling

Het komen tot een nieuwe cultuurvisie 2012-2015, waarbij we op vernieuwende wijze op zoek gaan naar interactie met het veld en andere betrokkenen.

4 Argumenten

Waarom kiezen we voor de inzet van social media en een open (gestructureerd) debat?

- We willen zoveel mogelijk mensen de mogelijkheid geven laagdrempelig mee te doen;
- We willen partijen in de stad en deskundigen stimuleren om met ons mee te denken door niet van tevoren een standpunt in te nemen en ruimte te geven voor dialoog;
- We brengen structuur in het debat aan omdat we concrete input willen op een aantal dilemma's;
- We vinden dat wij als gemeente moeten kijken hoe wij internet en social media kunnen inzetten om tot nieuw beleid te komen.

5 Financiën

Als financiële randvoorwaarde voor de nieuwe cultuurvisie hanteren wij de huidige programmabegroting cultuur.

Op dit moment bestuderen wij of het in huis halen van externe deskundigheid een voorwaarde is om dit proces – waarin actieve participatie via social media centraal staat – succesvol tot een einde te brengen. Daarvoor worden gesprekken gevoerd met externe partijen en met intern betrokken afdelingen. Indien dit financiële consequenties heeft, dekken wij dit binnen de bestaande begroting.

6 Communicatie

We stappen af van onze traditionele wijze van het opstellen van beleid. Qua inhoud en qua vorm.

Inhoud

Wij nemen op voorhand geen standpunt in over cultuur in onze stad. Wij willen de sector de ruimte bieden om het Nijmeegse culturele DNA bloot te leggen en op basis daarvan het debat aan te gaan. Een debat dat eerst in de stad gevoerd wordt en dan pas binnen de muren van het stadhuis. Dit gebeurt niet geheel ongestructureerd: wij benoemen dilemma's in deel 4 van #CV024 en zullen deskundigen vragen debatten te beginnen en aan discussies deel te nemen. Per onderwerp zullen wij hiervoor specifieke deskundigen benaderen en kaders aangeven. Deze kaders worden (deels) beschreven in deel 3 van #CV024(context) van de startnotitie. In alle gevallen kan dat leiden tot een vorm van co-creatie, in sommige gevallen zal het betekenen dat wij een keuze moeten maken waar niet iedereen blij mee is. Aan het

Vervolgvel

2

eind van het proces zullen wij op basis van de debatten onze conclusies trekken en beargumenteerd aangeven waarom wij de keuze maken die wij maken.

Vorm

Het proces richting de nieuwe cultuurvisie is in deel 5 van #CV024 beschreven en vernieuwend en traditioneel tegelijkertijd. Vernieuwend omdat wij social media actief zullen gaan inzetten en op zoek gaan naar plekken waar debat plaatsvindt. Traditioneel omdat wij ook de gebruikelijke wegen bewandelen. Zo organiseren wij een expertmeeting en een debat. Aan het eind van het proces zullen wij een verslag van het (internet)debat maken en met onze conclusies agenderen in de raad. Zodat het interactieve (digitale) debat ook betekenis krijgt in real life.

7 Uitvoering en evaluatie

nvt

8 Risico

Dit proces kan gezien worden als een experiment. Wij hebben weinig ervaring met internet-interactie en het bouwen van communities en kunnen (nog) niet goed inschatten hoeveel mensen zullen participeren.

Bijlage(n): raadsinformatiebrief
startnotitie #CV024

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum
31 mei 2011

Ons kenmerk
L120/11.0011619

Contactpersoon
Arjen Besselink

Onderwerp
Startnotitie #CV024

Datum uw brief
nvt

Doorkiesnummer
06 29042946

Geachte leden van de raad,

Nijmegen heeft een divers cultureel aanbod. We hebben een culturele infrastructuur waar we trots op zijn, de cultuurparticipatie is hoog en er is veel initiatief in de stad. Dat betekent niet dat er geen discussie is; de afgelopen jaren is veel gedebatteerd over ons culturele aanbod. Over bijvoorbeeld de instellingen in de stad, ateliers, cultuureducatie en beeldende kunst. Ook de landelijke context dwingt ons stil te staan bij een aantal vraagstukken.

Na het zomerreces willen wij met de stad in discussie over cultuur in Nijmegen. Het doel hiervan is te komen tot een nieuwe cultuurvisie waarin helder wordt beschreven hoe wij de komende jaren omgaan met een aantal benoemde dilemma's. Wij denken dat we met deze dilemma's – die beschreven worden in deel 4 van de startnotitie – de relevante onderwerpen uit het debat over cultuur afdekken (bijvoorbeeld de reikwijdte van cultuur, de relatie van cultuur met andere onderwerpen, de rol van de overheid, de functie van de instellingen in de stad, cultureel ondernemerschap en governance). Wij vragen uw raad of dit de dilemma's zijn waar het om moet gaan.

In deel 5 van de startnotitie beschrijven wij op hoofdlijnen het proces richting een nieuwe cultuurvisie. Naast de traditionele kanalen, zetten wij social media in om onze input op te halen. Met als doel om iedereen die dat wil laagdrempelig te laten participeren. Cultuur is er voor iedereen die dat wil. Wel geven wij het debat structuur door op voorhand de dilemma's en de randvoorwaarden te bepalen en deskundigen te vragen discussies te trekken. Ook om het voor deelnemers interessant te maken. Wij vragen uw raad of u zich kunt vinden in het beschreven proces.

Eind 2011 willen wij de uitkomsten van het publieke debat voorleggen aan uw raad; inclusief de conclusies die wij naar aanleiding van het debat trekken. Op basis van uw bevindingen zullen wij vervolgens een nieuwe cultuurvisie opstellen, deze leggen wij voor aan uw raad.

Vervolgvel

1

Tenslotte kondigen wij nu alvast aan dat u tijdens het proces uitgenodigd zult worden als toehoorder voor een expertmeeting en een debatavond. De data hiervoor zullen op een later tijdstip bekend gemaakt worden.

Wij hopen op een levendig gesprek met de stad; via social media en in real life.

Hoogachtend,

college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

De Gemeentesecretaris,

mr. Th.C. de Graaf

drs. B. van der Ploeg

Aantal Bijlagen: 1

#CV024

2012-2015

(hashtag-cultuurvisie-nul-24)

>> STARTNOTITIE VOOR DE NIEUWE
CULTUURVISIE #CV024

23 mei 2011

Twitter: @CV024 / #CV024

Facebook: Cultuurvisie Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. INLEIDING #CV024	3
>> 1.1 #CV024 [The times they are a-Changin']	3
>> 1.2 keuze om geen keuze te maken?	3
>> 1.3 welles, nietes!	3
>> 1.4 de wereld achter of het belang van cultuur? [#durftevragen]	4
2. DOEL [#zinin]	5
3. CONTEXT	6
>>3.1 #024 [in 2040]	6
>> 3.2 #024 [in 2011]	6
>>3.3 [meer met] minder geld	7
>>3.4 eigen kracht [& sturen op hoofdlijnen]	8
>>3.5 governance	8
>>3.6 culturele DNA van #024	9
4. DILEMMA'S	10
>>4.1 cultuur en #024.....	10
>>4.2 de bassist moet niet op de piano rammen [@Nijmegen]	10
>>4.3 is het leven kiezen?.....	11
>>4.4 wie oordeelt?.....	11
5. PRAAT MEE!	12
>> 5.1 iedereen doet mee	12
>> 5.2 de startnotitie [dilemma's en proces]	12
>> 5.3 het vaststellen van onze cultuurvisie [de inhoud #CV024]	13
>> 5.4 timeline	13

1. INLEIDING #CV024

>> 1.1 #CV024 [The times they are a-Changin']

Twitter is het medium van dit moment. Eén tweet kan, zonder tussenkomst van klassieke media, duizenden mensen bereiken. Het Nijmeegse culturele evenement Oddstream initieert het wereldrecord retweeten. Wij twitteren ook (@Nijmegen, 184 tweets, 1.504 volgers [datum 22 maart 2011]); de kans is groot dat raadsleden al met elkaar in debat zijn over deze startnotitie voordat hij geagendeerd is in de raadskamer. @de_wintertuin heeft 458 volgers, @doornroosjenl 1759. @LUX_Nijmegen heeft 349 keer getweet, @KKPnijmegen 197 keer, festival @de_Affaire heeft 1.751 volgers. Ze hebben ook vrijwel allemaal een eigen Facebookaccount. Een aantal organisaties zet zeer actief in op sociale media. Eén ding is helder: toen in 2001 het nieuwe cultuurbeleid werd vastgesteld, was er geen Hyves (opgericht in 2004), geen Facebook (ontstaan in 2004) en geen Twitter (kwam beschikbaar in 2006).

Tijden veranderen. Digitale (sociale) media hebben impact op hoe mensen en instellingen cultuur beleven en bedrijven en hoe wij ons werk doen. Wij willen de digitale media volop gebruiken om te komen tot een vernieuwing van onze cultuurvisie: #CV024. Doe mee! Via Twitter, Facebook, onze website of gewoon op de oude vertrouwde manier via inspraak en debat.

>> 1.2 keuze om geen keuze te maken?

Het huidige beleid is vastgesteld in 2001 voor de periode 2001-2015 (Koers 2015) en is geactualiseerd voor de periode 2008-2011. Vier steekwoorden staan in het beleid centraal: verbreding, verankering, verbinding en doorstroming. De kracht van dit beleid zat in de stimulans aan mensen om deel te nemen aan cultuur.

Tegelijkertijd zijn de vier steekwoorden geen onderscheidende begrippen. Het is de keuze geweest om geen expliciete keuzes te maken en te gaan voor diversiteit in het aanbod. Het is goed om dit uitgangspunt opnieuw tegen het licht te houden, zeker gezien de actuele politieke ontwikkelingen.

>> 1.3 welles, nietes!

Het cultuurdebat in de media komt over als een welles-nietes-spelletje. Politici die cultuur afschilderen als een linkse hobby tegenover vertegenwoordigers uit de sector zelf die zich beroepen op de intrinsieke waarde van cultuur en wijzen op de positieve economische effecten. Verrassend genoeg is cultuur soms ook een

rechtse hobby. Wij willen genuanceerd kijken naar de plek van cultuur in de stad, zonder discussies bij voorbaat als taboe te verklaren.

>> 1.4 de wereld achter of het *belang* van cultuur? [#durftevragen]

Wat is dan die nuance? Een vertegenwoordiger uit de culturele sector verdedigde laatst investeringen in cultuur met economische argumenten. De intrinsieke waarde van cultuur kwam niet terug in zijn pleidooi. Deze intrinsieke waarde bestaat echter wel. Ouders doen hun kind niet op muzikles om op termijn het vestigingsklimaat in Nijmegen te bevorderen, mensen gaan niet naar het Wintertuinfestival om de lokale economie een impuls te geven. Wij willen zorgvuldig kijken naar de culturele sector. Het belang van cultuur is volgens ons dat:

- (1) *Cultuur* een historische gevoelsgemeenschap oproept en universele menselijke waarde op neutrale wijze eert. Cultuur bevat de kennis die ons vertelt wat we moeten voelen, in een wereld waar het gevoel voortdurend het risico loopt dat het de weg kwijt raakt (Scruton, 2008).
- (2) *Cultuur* van alle tijden en groter dan subsidie is.
- (3) *Cultuur* de stad één stad maakt. Er zit een positieve samenhang tussen het aantal culturele podia en het vestigingsklimaat (Marlet, 2010). Culturele instellingen genereren extra bestedingen in de stad en activiteiten bepalen deels het imago van de stad (o.a. effectmeting O&S). Cultuur is goed voor de leefbaarheid en de economie (Atlas, 2011)
- (4) *Cultuur* verbindt: mensen met mensen, mensen met hun omgeving.
- (5) *Cultuur* innoveert. Cultuur schept kaders die ontstaan door nieuwe, verrassende verbindingen; tussen mensen en organisaties. Cultuur prikkelt nieuwsgierigheid en stimuleert conversatie.

De maatschappelijke context maakt het belangrijk dat de sector een slag maakt in het versterken van haar bestaansrecht, dat bepaald wordt door de intrinsieke waarde van cultuur en de effecten op de stad. Binnen een kader van minder overheidsbemoediging en met meer nadruk op (keten)samenwerking, cultureel ondernemerschap en eigen verantwoordelijkheid. De stad heeft hier ook belang bij, cultuur is belangrijk voor de toekomst van onze stad.

Bronnen

Gerard Marlet, 2010, Muziek in de stad, VOC Uitgevers, derde druk

Atlas, 2011, Gerard Marlet en Clemens van Woerkens, Atlas voor gemeenten

2011, De waarde van cultuur voor de stad

Ruger Scruton, 2008, Waarom cultuur belangrijk is, Nieuw Amsterdam Uitgevers, vierde druk

2. DOEL [#zinin]

Cultuur is onderdeel van het totale profiel van de stad, dat beschreven gaat worden in de strategische visie die wordt gemaakt op basis van het coalitieakkoord. Daarnaast is een aantal nota's direct of indirect gelieerd aan cultuur zoals 'beeldende kunst in de openbare ruimte', 'het verleden verbeeld', 'toerisme', 'evenementen' en 'sport'. De inhoud van #CV024 wordt afgestemd op deze nota's. We nemen de resultaten uit relevante beschikbare onderzoeken mee in #CV024, dit geldt ook voor de uitkomsten van de brede discussie over cultuureducatie op brede scholen. En we zoeken aansluiting bij andere beleidsterreinen, zeker daar waar het keuzes zijn die de culturele wereld raken.

Het doel is te komen tot een nieuwe cultuurvisie waarin helder wordt beschreven hoe wij de komende jaren omgaan met de dilemma's benoemd in deze startnotitie. De nieuwe cultuurvisie biedt de kaders die adequate keuzes faciliteren. Als financiële randvoorwaarde voor de nieuwe cultuurvisie hanteren wij de huidige programmabegroting cultuur.

Op basis van deze startnotitie gaan wij in gesprek met de stad. Na dit gesprek legt het college een voorstel aan de raad voor, die de nieuwe kaders vaststelt. Uiteindelijk met het doel om een aantrekkelijke stad te blijven voor iedereen: bestaande bewoners, cultuurliefhebbers, bedrijven in en om de stad, culturele instellingen en mensen en organisaties die om diverse redenen op onze stad afkomen.

3. CONTEXT

>>3.1 #024 [in 2040]

Het Planbureau voor de Leefomgeving en het Centraal Bureau voor de Statistiek hebben op basis van veronderstellingen over de toekomstige ontwikkelingen een prognose gemaakt van de bevolkingsgroei. Daaruit blijkt dat Nijmegen de komende 30 jaar zal blijven groeien, volgens inschatting met 17%. Dat betekent dat er in 2040 ruim 190.000 mensen in Nijmegen zullen wonen, voor een (groot) deel aan de noordzijde van de stad (Waalfront, Koers west, Waalsprong). Mensen die gebruik zullen gaan maken van onze culturele voorzieningen.

Uit onderzoek blijkt dat mensen in toenemende mate gaan wonen waar de kwaliteit van de woonomgeving hoog is; steden met een groot en gevarieerd cultureel aanbod zijn over het algemeen populair. Op dit moment wonen in Nijmegen relatief veel mensen met een hoog opleidingsniveau (51%), wij hebben de ambitie een kennisstad te blijven. Het is in het belang van de stad dat wij een interessante vestigingsplaats blijven voor hoger opgeleiden. Cultuurbeleid moet ook interessant zijn voor de laagopgeleide inwoners van de stad. Hoger opgeleiden zijn een vestigingsfactor van belang voor nieuwe bedrijven en geven een impuls aan voorzieningen in de stad. De (economische) effecten hiervan zijn voor iedereen merkbaar.

Uit analyses van cultuurbeleid blijkt dat gemeenten diverse sociale functies toekennen aan cultuur (Van Hoogen, 2009); cultuur vermaakt, bevordert de sociale cohesie en tolerantie, wakkert debat aan, bouwt sociale structuren op, initieert sociale interactie en laat ideeën met elkaar botsen. Mensen worden uitgenodigd om met elkaar in contact te komen.

Het is nadrukkelijk de intentie om in #CV024 het uitgangspunt te handhaven dat cultuur er is voor iedereen die dat wil, of het nu gaat om actieve of passieve participatie.

>> 3.2 #024 [in 2011]

Als je wilt kun je in kranten en huis-aan-huisbladen iedere week pagina's lezen over cultuur. Over activiteiten in wijken, podiumvoorstellingen, uit de kluiten gewassen knaagdieren, kunstexposities en popconcerten van internationaal aansprekende bands op de Goffertweide. Voor een deel ontstaat dit allemaal zonder bemoeienis van de overheid. Niet gesubsidieerde en gesubsidieerde activiteiten versterken elkaar. Kinderen oefenen bij de Lindenberg, een klein bandje begint in Merleyn, en speelt een aantal jaar later op Rockin' Park of is

vaste band van @DWDD (De Wereld Draait Door). Dan zijn ze weer een voorbeeld voor kinderen die op jonge leeftijd beginnen te oefenen. Wij hebben veel geïnvesteerd in deze keten, en niet alleen op het gebied van popmuziek.

Via ons beleid streven wij naar een bruisend cultureel klimaat in de stad, dat aantrekkelijk is voor inwoners en bezoekers. Dit uit zich in een hoge cultuurparticipatie: zo bezoekt 61% van de volwassenen minimaal 1x per jaar een culturele voorstelling en neemt 22% van de jeugd tussen 12 en 17 deel aan kunstzinnige activiteiten. Ons beleid focust sterk op de culturele infrastructuur. LUX, Doornroosje, de KKP, de bibliotheek, het Museum het Valkhof en de Lindenberg ontvangen ca. € 15,5 miljoen van € 19 miljoen aan begrote cultuuruitgaven. Daarnaast genereren instellingen ook andere inkomsten, waaronder entreegelden en subsidies van overige overheden. Bij de meeste culturele instellingen is de verhouding eigen inkomsten versus gemeentelijke subsidie ongeveer fifty-fifty. Deze € 15,5 miljoen is exclusief incidentele subsidies die de stedelijke culturele infrastructuur ontvangt voor projecten. Sommige instellingen betalen een huurprijs aan de gemeente Nijmegen voor de gebouwen die ze gebruiken. Het overige budget gaat naar onder andere culturele evenementen, subsidieregelingen (kleinschalige culturele activiteiten, amateurkunst, incidentele activiteiten en participatie) kunstenaarsinitiatieven en kleinere organisaties.

Wij hebben een breed en toegankelijk cultuurbeleid neergezet. De focus is breed: we stellen (pop)muziek-, literatuur-, film- en oudste stad te zijn. We hebben het tweede debatcentrum van Nederland, het grootste filmhuis van Nederland, de (qua akoestiek) tweede Concertzaal van Nederland, een toonaangevend popcentrum met nationaal erkende programmeurs, een bruisende literatuurcultuur en een prachtig museum. Daarnaast subsidiëren we veel projecten die niet direct aansluiten op deze focusgebieden (beeldende kunst, community arts, new arts) en ontstaan veel initiatieven die opgenomen zouden kunnen worden in ons profiel. Onze instellingen hebben geen vlees op de botten, maar functioneren allemaal. In de loop van de jaren zijn ze meer en meer met elkaar gaan samenwerken, ook vanuit het besef dat samenwerking meer toekomst biedt.

>>3.3 [meer met] minder geld

Wij moeten gemeentebreed fors bezuinigen. De culturele sector heeft echter niet alleen te maken met de gemeente, maar ook met de provinciale en rijksoverheid. Vooral het rijksbestel voor de kunsten staat behoorlijk onder druk met de aangekondigde bezuiniging van 200 miljoen; andere overheden kunnen de hiaten die het rijk laat vallen niet opvullen. Keuzes van het Rijk werken door. Indien een

orkest minder subsidie krijgt en geacht wordt commerciëler te handelen, heeft dit effecten voor de bedrijfsvoering van bijvoorbeeld een concertzaal of een muziekschool. De instellingen in onze stad worden geconfronteerd met een stapeling van bezuinigingen. Niet alleen door verschillende overheden, ook binnen de gemeente. Zo hebben de afbouw van de gesubsidieerde arbeid en de afnemende financiële ruimte van de gemeente ook gevolgen voor de culturele sector. En toch willen we meer met minder.

Los van het coalitieakkoord zijn er op dit moment beperkte bezuinigingen op cultuur, maar gezien de huidige financiële context kan niet gegarandeerd worden dat de sector buiten schot blijft.

>>3.4 eigen kracht [& sturen op hoofdlijnen]

Vanaf 1 januari 2011 hebben alle door ons gesubsidieerde (grotere) culturele instellingen in de stad de vorm van een stichting. Dat is niet voor niets; de stichtingsvorm sluit het best aan bij organisaties die zich zonder winstbejag focussen op culturele prestaties, maar waarbij volledige gemeentelijke betrokkenheid bij de behartiging van het publieke belang niet noodzakelijk is. Wij zijn primair geïnteresseerd in de effecten en de waarde van de culturele activiteiten.

We verwachten meer van culturele instellingen. Wij zijn één van de vele partners van een instelling, maar niet de enige. Instellingen moeten nog intensiever op zoek naar alternatieve verdienmodellen. Wij sturen op hoofdlijnen, instellingen zoeken actiever naar andere partners. Ook over de grenzen van de culturele sector heen. Van instellingen wordt verwacht dat ze samenwerken. Met bedrijven voor congressen of sponsoring, met (amateur-)gezelschappen voor programmering en positionering, met scholen voor de cultuureducatie, met belangrijke instellingen in de stad en met elkaar om synergie-effecten te bereiken op diverse terreinen, bijvoorbeeld facilitaire samenwerking, marketing of programmering.

>>3.5 governance

De code cultural governance is gericht op een drietal aspecten: het besturen van een culturele instelling (voorbereiden, vaststellen, uitvoeren), het interne toezicht (goedkeuren, vinger aan de pols, zo nodig ingrijpen, adviseren en ondersteunen) daarop en het afleggen van verantwoording (over plannen, activiteiten en financiën). Wij hechten veel waarde aan deze code en willen dat instellingen deze code naleven; de gemeentelijke rekenkamer doet op dit moment een onderzoek naar de naleving van deze code. De invoering van de code willen wij een vervolg geven.

>>3.6 culturele DNA van #024

Op dit moment laat het Cultuur Netwerk Nijmegen (CNN) mede op ons verzoek een onderzoek doen naar het culturele DNA van de stad. Hierop willen wij aansluiten in ons visietraject. Zelfreflectie is belangrijk, maar relativeringsvermogen ook: veel culturele activiteiten vinden buiten ons blikveld plaats.

We willen zoveel mogelijk mensen laten participeren in dit visietraject, hiervoor hebben we de hulp van anderen nodig en willen we ook aansluiting zoeken bij ontwikkelingen in het veld.

Bronnen

Quirijn L. van den Hoogen, 2009, Individuele en maatschappelijke waarden van kunstervaringen, of wat er zo bijzonder is aan kunst, Paper voor de conferentie Onderzoek in Cultuureducatie, RUG

4. DILEMMA'S

>>4.1 cultuur en #024

Wat is een cultuurvisie? Hebben we het in #CV024 over de aspecten cultuur die opgesomd staan bij het programma in de stadsbegroting, of kijken we over deze grens heen en doen wij in onze cultuurvisie bijvoorbeeld ook uitspraken over beeldbepalende elementen van een nieuwe wijk? En zo ja, is het culturele perspectief iets dat in een vroeg stadium van een stedenbouwkundig plan meegenomen wordt of vult cultuur de lege plekken in die al dan niet tijdens een ontwikkelingstraject ontstaan? Nemen we het versterken van de sociale cohesie mee als criterium bij het toewijzen van subsidies aan activiteiten? Willen we een sterkere samenwerking tussen de podia en de basisscholen en zetten wij hierop in? Hoe zien wij de relatie tussen kennis, innovatie, economie en cultuur en willen wij de cultuurvisie gebruiken om hier bijvoorbeeld in samenwerking met de universiteit en de hogeschool anders op in te zetten? Wat is onze (boven)regionale betekenis/functie en hoe geven wij hier invulling aan? Hoe geven wij vorm – concreet voor wat betreft de invulling van de theatervoorziening – aan de door de Raad voor Cultuur benoemde kernstad Arnhem-Nijmegen?

En bij welk profiel moet #CV024 dan aansluiten? Sluiten de kenmerken van het huidige Nijmeegse cultuurbeleid aan bij de kenmerken van Nijmegen, of moeten we hier nieuwe keuzes in maken?

>>4.2 de bassist moet niet op de piano rammen [@Nijmegen]

We leven in een improvisatiesamenleving. We willen dat mensen problemen oplossen in hun eigen omgeving, interveniëren is niet altijd wenselijk. Dat geldt ook voor culturele instellingen. Thorbecke zei: *“De Kunst is geen regeringszaak in zoverre de Regering geen oordeel, noch eenig gezag heeft op het gebied der Kunst.”* Heeft hij gelijk? Wat is ons belang dan wel? Enerzijds ligt dat bij de intrinsieke waarde van het bestaan van cultuur, anderzijds bij een aantal concrete gevolgen van een bloeiend cultureel klimaat. De stad leeft: we zijn aantrekkelijk voor bewoners, bezoekers en bedrijven. Het is echter wel de vraag hoe wij dit culturele klimaat optimaal laten bloeien. Is dit door met subsidies te sturen op concrete prestaties, of door instellingen de ruimte te geven om te experimenteren, te innoveren, te ondernemen en grensoverschrijdend samen te werken? Hierover gaan wij met de instellingen in overleg. Voeren wij een sterke regie, of laten we alles gewoon gebeuren? Vinden we dat afzonderlijke subsidieregelingen moeten blijven bestaan, of gaan we deze bundelen? Voeren we deze regels zelf uit of laten we ze uitvoeren door bijvoorbeeld een Nijmeegse raad voor de cultuur?

Belangrijk in deze discussie is ook onze visie op de rol van de overheid. Zijn wij de waakhond van de diversiteit, of willen wij juist een mainstream aanbod garanderen? Ook moeten wij kritisch kijken naar onze rol als subsidieverlener. Vanuit het perspectief om mogelijkheden te verkennen, zoals bijvoorbeeld het creëren van kansen voor andere aanbieders van kunsteducatie. Maar ook vanuit het perspectief van de instellingen, wat betekent meer cultureel ondernemerschap voor de aanbieders van vergelijkbare producten door meer commerciële instellingen? Zijn we blij met marktwerking? Dit willen wij verkennen, zodat we recht doen aan de functie van de gesubsidieerde culturele instellingen in de stad. Dat we geen elementaire onderdelen uit de culturele keten wegnemen.

>>4.3 is het leven kiezen?

Want er zijn keuzes te maken. Nijmegen heeft zoals elke (middel-)grote stad een culturele infrastructuur met de Keizer Karel Podia, LUX, Doornroosje, de Lindenberg, Kwatta, De Wintertuin, de Music Meeting, Museum het Valkhof en de bibliotheek. Het is deze infrastructuur waar een groot deel van de middelen uit de cultuurbegroting naar toe gaat. Het zijn ook de instellingen die Nijmegen aantrekkelijk maken. Is onze infrastructuur naar aard en organisatie adequaat? Wat zou hun rol moeten zijn voor de cultuur in Nijmegen? Zijn alle functies in onze culturele infrastructuur belegd? Houden wij de deur gesloten voor nieuwe initiatieven als wij het overgrote deel van ons budget toekennen door middel van budgetsubsidies aan zes instellingen? Of zijn het nu juist de instellingen die het beste kunnen vernieuwen? Het is goed om hier het gesprek over aan te gaan met de instellingen, maar ook met organisatoren van opvallende culturele activiteiten. En moeten wij binnen dit kader nog kiezen voor een duidelijk inhoudelijk profiel? Dat wij bijvoorbeeld géén stad zijn van de beeldende kunst, maar wel een stad zijn van de popmuziek.

>>4.4 wie oordeelt?

Als we meer op hoofdlijnen willen sturen, meer cultureel ondernemerschap verwachten, instellingen vragen andere partners te zoeken en meer oog hebben voor effecten dan voor prestaties, moeten we ook stilstaan bij ons toezicht en de verantwoording die we vragen. Als wij professionals de ruimte willen geven en maatschappelijke effecten willen beoordelen, is het de vraag hoe we dit gaan doen. Moeten wij niet toe naar een nieuwe manier van toezicht? Dat dit minder een ambtelijke exercitie wordt, maar iets dat meer horizontaal plaatsvindt. Bijvoorbeeld via vakspecialisten, mensen uit de stad of een vertegenwoordiging uit de raad?

5. PRAAT MEE!

Bij de cultuurvisie zijn veel in- en externe partijen betrokken. Intern betrokkenen zijn de disciplines cultuur, sport, W&I, Z&W, citymarketing, economie, cultuurhistorie en stadsontwikkeling. Buiten zijn diverse organisaties, waaronder de deelnemers van CNN, onze convenantpartners en de adviescommissies sterk betrokken. De nieuwe cultuurvisie zal hen ook direct raken. Maar we willen in het proces ook ruimte bieden voor partijen die niet geïnstitutionaliseerd zijn. Partijen waaraan wij geen subsidie verlenen, partijen die soms een subsidie ontvangen, bewoners van de stad, andere instellingen die zich betrokken voelen, etc.

>> 5.1 iedereen doet mee

In het proces richting #CV024 onderscheiden wij twee doelgroepen. Een algemene doelgroep en een specifieke doelgroep. De algemene doelgroep benoemen wij niet concreet; cultuur is er voor iedereen die dat wil, iedereen die dat wil mag meepraten. De meedenkkraft van mensen benutten wij optimaal door op debatavonden en via social media input te vragen. Dit proberen wij zo laagdrempelig mogelijk vorm te geven. Wij spannen ons in om zoveel mogelijk mensen in de stad te bereiken (scholieren, studenten, ondernemers, ouderen, etc.). Hiervoor gebruiken we ook ons digitale stadspanel en de adviescommissies. Wij verzoeken de culturele infrastructuur om amateurkunstenaars, professionals in de sector, bezoekers, vrijwilligers, cursisten en anderen te wijzen op de inspraakmogelijkheden en te betrekken via discussie en debat.

Iedereen mag overal over in discussie; maar wij brengen wel structuur aan in het debat (ook op internet). Wij vinden dat we ten minste de dilemma's uit hoofdstuk 4 moeten bespreken. Dit doen wij met behulp van deskundigen die we inzetten om het debat aan te gaan (de specifieke doelgroep). Hiervoor doen wij een beroep op instellingen in de stad, convenantpartners, culturele organisaties en overige deskundigen. Per dilemma zullen wij deskundigen vragen het (internet)debat te leiden en/of de debaters van informatie te voorzien. Hiermee maken wij het debat interessant. Het uiteindelijke doel is om dit debat van waarde te laten zijn voor de nieuwe visie.

>> 5.2 de startnotitie [dilemma's en proces]

De dilemma's genoemd in de startnotitie zullen als uitgangspunt dienen voor het debat. Dat inhoudelijke debat willen we aangaan als de uitkomsten van het onderzoek naar het culturele DNA van de stad bekend zijn. Met specialisten op een expertmeeting georganiseerd in samenwerking met CNN, hiervoor worden raadsleden als toehoorder uitgenodigd. We starten na het zomerreces met een

debatavond, op deze debatavond wordt tevens een website gelanceerd voor de totstandkoming van #CV024. Wij denken dat een open en brede aanpak op basis van input die het veld zelf aanlevert, de beste garantie biedt op een succesvol eindresultaat. De expertmeeting en het debat dat wij voor ogen hebben zal gevoerd worden aan de hand van de dilemma's die geschetst staan in hoofdstuk 4 van deze startnotitie. Naar aanleiding van deze startnotitie hebben wij daarom twee vragen aan de raad.

1. Is de raad van mening dat de dilemma's de juiste dilemma's zijn ? [En zo nee, welke dilemma's mist de raad?]
2. Kan de raad zich vinden in het proces richting een nieuwe cultuurvisie? [Zo nee, heeft de raad suggesties voor een andere werkwijze?]

>> 5.3 het vaststellen van onze cultuurvisie [de inhoud #CV024]

Na de expertmeeting en de debatavond krijgt iedereen die maar wil nog zes weken de tijd om op onze website en via social media bij te dragen aan de nieuwe cultuurvisie. Wij zullen hier ook aan meedoen. Door te reageren op input en op een verrassende wijze te initiëren of te faciliteren. Wij willen iedereen uitdagen om stelling te nemen, compromissen te smeden, inzichten te delen en heilige huisjes omver te trappen. Uiteraard met respect voor alles wat we de afgelopen decennia met elkaar hebben opgebouwd.

De input verzamelen wij in één document en leggen wij samen met onze voorlopige conclusies voor aan de raad. Ook om diegene aan wie het digitale debat grotendeels voorbijgaat goed te informeren. Op basis van de uitkomsten van de politieke discussie stellen wij een cultuurvisie op. Deze wordt vastgesteld door de raad.

>> 5.4 timeline

5-6/2011	Behandeling startnotitie in college en raad
zomerreces	11-7 t/m 26/8
na het zomerreces	Expertmeeting obv studie naar het culturele DNA van de stad, met raadsleden, specialisten, vertegenwoordigers uit het culturele veld en de wethouder cultuur.
na het zomerreces	In debat met de stad (6 weken)
t/m 15-10-2011	Tijd voor het leveren van input, iedereen mag meedoen. Wij willen raadsleden, culturele instellingen, inwoners van onze stad met hart voor cultuur en iedereen die zich door ons niet aangesproken voelt aanmoedigen om input te leveren.

15-10-2011 t/m
15-11-2011

Deelnemers aan het debat krijgen de optie in 300 woorden hun belangrijkste punten aan te geven. Deze bijdrage's gaan als bijlage mee naar de raad. Wij vragen CNN apart te reageren. Hun reactie gaat mee als bijlage naar de raad. De neerslag van het debat (in één document) en de voorlopige conclusies van het college gaan naar de raad.

12/2011

Cultuurvisie (incl. uitwerking) naar de raad

PERSBERICHT

Datum 31 mei 2011
Nummer persbericht 110531L

Telefoon (024) 329 2380
Piket (024) 329 2585
(buiten kantooruren)
E-mail persvoorlichting@nijmegen.nl

Open debat voor nieuwe Cultuurvisie #CV024

Iedereen die in de stad betrokken is bij cultuur krijgt een uitnodiging om mee te denken over het Nijmeegs cultuurbeleid. Voor het opstellen van de nieuwe cultuurvisie 2012-2015 gaat de gemeente in open debat met de stad. Dit gebeurt op een ongebruikelijke manier; de gemeente neemt op voorhand geen stelling en zet actief in op laagdrempelige interactie via debatavonden en social media. Vandaar de naam van de startnotitie: #CV024.

Nijmegen heeft een culturele infrastructuur om trots op te zijn. Er is een hoge cultuurparticipatie en veel initiatief. Maar maken we als gemeente de juiste keuzes en verdelen we het geld op een goede manier? Iedereen mag hierover meepraten, onder andere op facebook en twitter. De gemeente wil iedereen uitdagen om stelling te nemen, compromissen te smeden, inzichten te delen en heilige huisjes omver te trappen.

De landelijke context maakt extra aandacht voor cultuur op dit moment noodzakelijk. Het wordt helder dat er een flinke verschraving in het culturele aanbod gaat plaatsvinden. Partijen in de stad hebben dan ook grote onzekerheid over hun voortbestaan. De gemeente wil de denkkraft in de stad optimaal benutten om goede keuzes te maken.

Vandaar het open debat. Daarbij geeft de gemeente wel alvast enkele duidelijke dilemma's aan die voor de gemeente en de sector relevant zijn. Over bijvoorbeeld de functie van culturele instellingen in de stad, cultureel ondernemerschap, de rol van de overheid en de betekenis van cultuur in relatie tot kennis, innovatie en economie. De gemeente wil iedereen stimuleren deel te nemen en om zelf ook dilemma's in te brengen en daar de discussie over te initiëren.

De gemeente wil door dit vernieuwende proces nadrukkelijk ruimte bieden aan partijen die geen of slechts incidenteel subsidie krijgen, bewoners van de stad, bedrijven en andere betrokken instellingen. Door gebruik te maken van social media, naast de reguliere middelen, kunnen veel mensen laagdrempelig meedoen met het debat. Voor de gemeente is de invulling van het proces op deze manier, een experiment.

Na behandeling van de startnotitie in de raad start na de zomer het debat. Eind 2011 wordt de nieuwe cultuurvisie aangeboden aan de raad.